

Dziennik Radiowy

O.VI. Sztab
Kwatera Radiowa

KOMUNIKAT Nr.93.

2 dn.21.8.44.

rozp.godz.21.00

Baza Radiowa 1.

FRONT POŁNOCNEJ FRANCJI

G.R. NKGASI - Gen.Montgomery wydał dziś specjalne oświadczenie do wszystkich wojsk, którym oświadczył: w dn.11.8. przemawiałem do oficerów i żołnierzy armii alianckich w poł.zach.Francji. Powiedziałem wtedy, że musimy zebrzeć potężne siły Niemiec, które przysparzały nam tyle trosk. Musimy skończyć z nimi raz na zawsze. I w ten sposób przyspieszyć zakończenie wojny. I dziś w 10 dni później dokonaliśmy tego. Armie niemieckie w poł.zach.Francji poniosły decydującą klęskę. Zniszczenie ludzkiego materiału i wyekwipowanie nieprzyjaciela w tw.zw. kotle normandzkim jest zastraszające, a nie osiągnęło jeszcze stadium końcowego. Jednostki niemieckie, które uchroniły się i zdołały wyjść z kotła są niezdolne do jakiegokolwiek akcji na całe miesiące. Zaznaczyć zresztą należy, że ubiekinierów tych oczekują jeszcze różne niespodzianki. Zwycięstwo jest ostateczne, zupełne i decydujące.

Wątpię aby kiedykolwiek w historii wojen lotnictwo miało tak sprzyjające warunki i tak po rafiło je wykorzystać. Dzielne i świetne wyczyny naszych lotników wzbudziły nasz najwyższy podziw. Bez ich pomocy my żołnierze nie uzyskalibyśmy takiego sukcesu. Wszystko zostało dokonane tak dobrze, że prosto trudno jest chwalić poszczególne wojska. Jako brytyjski generał mam prawo mówić w imieniu wszystkich żołnierzy Zjednoczonego Królestwa i nie mogę się powstrzymać od wyrażenia mego najwyższego podziwu dla niezwykłych wartości armii amerykańskich. Zwłaszcza jeśli chodzi o działanie tych armii w początkowych stadiach bitwy przełomowej w dn.25 lipca i następnym. Z prawdziwym entuzjazmem śledziliśmy wielkie dokonania armii amerykańskiej w czasie jej zwrotu na prawej flance w kierunku bram Paryża. Nie chcemy nigdy walczyć u boku lepszych żołnierzy niż oni. Jako aliancki dowódca i naczelny wódz pod gen.Eisenhowerem wojsk ~~lądowych~~ lądowych nie mogę się powstrzymać od wyrażenia najwyższych słów pochwały dla wartości bojowych i wytrzymałości w bitwach wojsk brytyjskich, kanadyjskich i polskich na flance wschodniej. Zwalczały one nieprzyjaciela nieustępliwie i wzięły na siebie ciężar jego licznych ataków w tej wielkiej bitwie. Jest jednak napewno rzeczą małej wagi, kto uczynił to, a kto zaś tanto. Najważniejszą jest rzeczą, iż wszystko to zrobione zostało dobrze i sumiennie przez cały aliancki zespół. Właściwym motto dla Aliantów powinno być: Jeden za wszystkich i wszyscy za jednego.

Zwycięstwo w poł.zach. Francji na poł. od Sekwany oznacza początek końca niemieckiego panowania we Francji. Wiele jeszcze pozostaje do zrobienia, ale przyjdzie to już teraz z większą łatwością, zniszczywszy wojska niem. w poł. zach. Francji musimy teraz zadać klęskę i poustałym siłom, gdziekolwiek się one znajdują. Z ohwilą gdy te pozostałe wojska dowiedzą się co się stało z ich armiami we Francji poł. zachodniej stanie się nieprawdopodobnym, aby one przyszły do nas i dlatego my pójdziemy do nich. Bóg Wszechmogący dał nam zwycięstwo. Wiadomości z innych frontów wojny i całego świata są pomyślne. Koniec wojny już bliski i dlatego dokonajmy naszego dzieła w rekordowym czasie.

G.R.NKGASI. - liczba jeńców niem., wziętych w kotle Falaise doszła do 25.000.

FRONT POŁUDNIOWEJ FRANCJI

G.R. - AL.K.G.Sródziemnomorska. - Wojska francuskie wkroczyły do Toulonu Wejścia dokonały one po częściowym okrążeniu miasta przez płn.i zach. dzielnicę Toulonu na płn. zach. od miasta oddz. francuskie poszły dalej na przód, zajmując na ważnej strategicznie szosie Nr.8 miasta Cuges les Pins i le Beausset.Przednie elementy innych oddz. franc. dotarły do Aubag oddalonej jedynie o 14 klm od Marsylii. Wojska amerykańskie postępując z płn. zach. odcinka przyczółka lądowania zdobyły Valensole, 80 klm na

poł. od Toulon. Oddz. zaś zwiadowcze tych wojsk przeprowadzają operację w dolinie rzeki Asse, Pertuis, która była otoczona przez partyzantów franc. znajduje się obecnie w rękach Aliantów.

FRONT SOWIECKO - NIEMIECKI.

G.R. - LONDYN. - Duncan Hooper, korespondent Reutera w Moskwie: Wojska marsz. Rokossowskiego, na poł. wschód od W-wy rozpoczęły nowy pochód w kierunku poł. zach. Decyzja ta może dać daleko idące rezultaty. Niektórzy z tutejszych obserwatorów są zdania, iż ruch ten może się rozwinąć w dalekosiężne uderzenie w kierunku wybrzeża bałtyckiego i Gdańska, przez "były korytarz polski" z celem odcięcia Prus Wsch. i sił niem. uwiązanych w państwach bałtyckich. Daleko z południa rmia marsz. Koniewa posuwa się naprzód, zagrażając odległym ruchem flankowym Warszawie.

G.R. Moskwa. - Wieczorny komunikat sowiecki: Na poł. wschód i południe od Dorpatu wojska nasze zajęły przeszło 30 miejscowości. Na wschód od Rygi oddz. nasze - przełamały opór nieprzyjaciela. Zajęły jedno z miast oraz liczne miejscowości. Na poł. zach. i zachód od Mitawy wojska nasze odparły szereg natarć silnych formacji piechoty i czołgów npla. Na rozkaz d-cy miasto Tukums zostało przez nas ewakuowane, przy czym z jeliśmy bardzo korzystne pozycje. Na płn. i płd. zach. od Szawli wojska nasze odparły ataki nieprzyjacielskich czołgów i piechoty. Na płn.wsch. od Pragi wojska nasze - po odparciu natarć nieprzyjacielskiej piechoty i czołgów przeszły do przeciwnatarcia i wywalczyły sobie drogę do przeszło 50 miejscowości, wśród nich 4 stacji kolej. Na płn. od Sandomierza nasze wojska staczały bitwy celem rozszerzenia swego przyczółka mostowego na lewym brzegu Wisły, przy czym poprawiły swoje pozycje. W czasie akcji likwidowania otoczonej grupy Niemców zniszczyliśmy 88 czołgów i zmotoryzowanych dział, 142 działa różnych kalibrów, przeszło 100 moździerzy i 35 traktorów. Npl pozostawił na plu bitwy 12.000 zabitych. Prócz tego zdobyliśmy znaczne zapasy nieuszkodzonego materiału wojennego i wzięliśmy 1.500 jeńców. Na innych odcinkach frontu odbywała się działalność patrolowa i walki o znaczeniu ~~z~~ lokalnym.

Czerwona flota bałtycka zatopiła w zatoce Narwy 4 niem. kontrtorpedowce, każdy o tonażu 1.200 tonn. Załogi okrętów zostały wzięte do niewoli lub utonęły. Wśród jeńców znajdował się d-ca 6. niem. flotylli kontrtorped. kpt. Copehagen. Zatopione kontrtorpedowce były najnowocześniejszymi okrętami, zbudowanymi w r.1943. Szybkość ich wynosiła 34 węzły.

Tukums jest łotewskim węzłem kol., oddalonym o 57 km na zach. od Rygi i 48 km na płn. zach od Mitawy. Miasto to oddalone jest o ok.16 km. od Zatoki Ryskiej. Na tym odcinku Rosjanie dotarli do morza, zamykając w ten sposób kocioł, w którym znalazły się niem. dywizje w póln. Łotwie i Estonii.

P O L I T Y C Z N E

G.R. - WASZYNGTON - Sekretarz stanu Cordell Hull zwracając się do brytyjskich, amerykańskich i sowieckich delegatów na konferencję światowego bezpieczeństwa w Dumarton Oaks oświadczył m.in.: Naszym zadaniem tu jest pomoc do położenia podwalin, na których po zwycięstwie zbudowane zostaną pokój, wolność i wzrastająca pomysłowość dla przyszłych generacji. Przedstawicielom okrucieństwa i barbarzyństwa nieomal udało się narzucić jarzmo ludzkości ponieważ młujące pokój narody żyły w niezgodzie. Te złe siły poniosły teraz zupełną klęskę ponieważ upatrzone przez nich ofiary doszły do porozumienia i do zbrojnej potęgi, która nam teraz przynosi zwycięstwo. Nauka wyniesiona z tej pierwotnej niezgody i słabości powinna być niezatarciem wryta w umysłach i sercach tej generacji i przyszłych.

Pokój jak i wolność wymagają stałego poświęcenia im uwagi i nieustannej czujności. Wymagają one gotowości do uczynienia pozytywnych kroków celem ich zachowania. Wymagają wreszcie stałej współpracy między narodami i dążności do współżycia na zasadach dobrego sąsiedztwa. Wymagają także pogodzenia się z myślą, że ich utrzymanie leży we wspólnym interesie, który jest tak cenny i ważny, iż wszystkie różnice i kontrowersje między narodami mogą i muszą być rozwiązane na zasadach pokojowych intencji.

Lecz pokój wymaga również instytucji, za pośrednictwem których dążność do niego może być zrealizowana w czynie.

Te instytucje muszą dopomóc do pokojowego załatwienia międzynarodowych nieporozumień i do użycia wspólnej siły, jeśli zajdzie potrzeba zapobieżenia lub usunięcia zagrożeń pokojowych. Muszą one również dopomóc przez wspólny wysiłek do rozwoju warunków stabilizacji i dobrobytu, potrzebnych dla pokojowych i przyjacielskich stosunków między narodami i zasadniczych dla utrzymania bezpieczeństwa i pokoju. To są zasadnicze problemy międzynarodowej organizacji. Nie można dostatecznie podkreślić, że zasada równości wśród wszystkich miłujących pokój państw, bez względu na ich wielkość i siłę jako partnerów, musi stanowić podstawę wszelkiej przyszłej międzynarodowej organizacji dla utrzymania pokoju i bezpieczeństwa.

Sukces lub niepowodzenie takiej organizacji zależy będzie od stopnia w jakim biorące w niej udział narody okażą się skłonne do powściągliwości i do podejmowania odpowiedzialności za wspólną akcję w wspieraniu zasadniczych celów organizacji. Ogólnie zgodzono się, że wszelka organizacja pokoju u bezpieczeństwa napewno zawiedzie jeśli nie będzie oparta na sile, stosowanej ostatecznie w wypadku zawiedzenia wszystkich środków dla utrzymania pokoju. Narody świata muszą trzymać, odpowiednio do swych możliwości zapobieżenia zagrożeniu pokoju. Zamierem rządu USA jest aby po podobnych konsultacjach z rządem Chin, powzięte wnioski były zakomunikowane rządowi wszystkich sprzymierzonych narodów i innym miłującym pokój państw. Mamy pełną świadomość tego, że żadna instytucja - specjalnie zaś o tak wielkiej ważności jak ta, którą zamierzamy utworzyć - nie będzie mogła trwać jeśli nie będzie dostatecznie rozważoną i jeśli nie spotka się z ogólnym poparciem. Ludy wszystkich zjednoczonych narodów ufne w sposobną chwilę budują nowy system niepewnym pokojem. Ofiary ich mogą być jedynie wynagrodzone przez wypełnienie się ich uzasadnionych nadziei.

Przywódca bryt. delegacji sir Alexander Cadogan oświadczył: Jesteśmy bardzo szczęśliwi widząc tak dalekoidące porozumienie. Zdaje się być ogólną wolą 3 najpotężniejszych państw w świecie stworzenie pewnego rodzaju światowej organizacji i co ważniejsze stworzenia jej rychło. Przedstawiciele Chin również objawili swe życzenie przyłączenia się do tworzenia tego rodzaju organizacji i ufam, że mające nastąpić z nimi dyskusje okażą wspólność celów ~~ixkaxkx~~ 3 najpotężniejszych państw. Militarna klęka agresorów musi być postawiona jasno ponad wszelką wątpliwość i to przede wszystkim narodowi niemieckiemu. W ten sposób odpowiedzialni za bezecne okrucieństwa, które przeraziły cywilizowany świat, otrzymają zasłużoną karę. Na tej podstawie możemy mieć nadzieję, że zbudowania bardziej bezpiecznej przyszłości. W r.1919 panowała w wielu zachodnich krajach opinia, że siła jako taka jest otymś niemoralnym, dziś bardziej jeszcze rozpowszechnione jest przekonanie, że jedynie w wypadku, zachowania przez zwycięzców siły i jedności może być utrzymany przyszły pokój. Nikt nie zamierza narzucić dyktatury pozostałym częściom świata, lecz jest rzeczą oczywistą, że jeśli wielkie mocarstwa nie będą zjednoczone w swych celach i gotowe do pełnienia lojalnie swych zobowiązań, żaden instrument dla utrzymania pokoju, najdoskonalej nawet skonstruowany, nie będzie w praktyce działają. Uczynimy prawdopodobnie dobrze koncentrując naszą uwagę na pewnych zasadniczych problemach i podstawowych instytucjach, raczej niż gdybyśmy ustanawiali detaliczne przepisy, które jakkolwiek pomysłowo i starannie powzięte musiałyby ulec rewizji pod kątem widzenia przyszłych doświadczeń. Musimy dążyć do odkrycia sposobów przy pomocy których elementy nowoczesnych odkryć naukowych byłyby skierowane raczej w konstruktywne niż w destruktywne żołyśka. Przede wszystkim chciałbym tu podkreślić, iż powinniśmy zawsze o tym pamiętać, że jeżeli gdzieś jest brak politycznej równowagi to żadna ekonomiczna, czy też społeczna organizacja nie może pomyslnie funkcjonować. Z drugiej zaś strony niedomogi na polu gospodarczym i ekonomicznym będą stale hamować przeprowadzania najlepszych planów politycznych. Pamiętajmy również, iż czas jest ważnym czynnikiem. Wypadki posuwają się szybko i pokój może nadejść prędzej niż tego oczekujemy. Byłoby jedbak rzeczą nie rozsądną odkładać zbudowanie przynajmniej ram dla przyszłej międzynarodowej współpracy do czasu, gdy problemy pokoju objawią nam się ze wszystkimi swymi wymogami.

G.R., - LONDYN. - Gen. de Gaulle mianował gen. Koeniga, d-cą francus.

~~xxxxxxxxxxxx~~

wojsk partyzanckich , wojskowym gubernatorem Paryża.

FRONT PÓŁNOCNEJ FRANCJI.

G.R. - K.G. 3.A. USA. Wojska amerykańskie przekroczyły w poniedziałek Sekwanę na pzd.-wsch. i pzn.-zach. od Paryża.

Koniec nasłuchu godz. 00,05
komunikat 01,40

108 18

WYSTĘP
WIELKOPOLSKA